

Foto's

1, 2 L.A. Raeven, *Vastum*, 2019/2020, installatie/video, gemengde technieken, elektronica en robottechniek. Courtesy Ellen de Bruijne Projects.

Online

l-a-raeven.com
Ellen de Bruijne Projects:
www.edbprojects.com artists/
56-l.a.raeven/biography/

Peter Cox

1

ERIK LUERMANS **Het kunstenaarsduo L.A. Raeven zoekt ook in recente installaties en videowerken steeds de grenzen op. De aandacht richt zich op de vroeg puberale schoonheid van het meisje/de jonge vrouw maar ook steeds vaker op het verval ervan, dat naar hun opvatting inzet met het bereiken van de vruchtbare leeftijd.**

Opgerekte schoonheid

In de tentoonstelling *Ideal Individuals* in het Museum Arnhem in 2010 toonde een videowerk twee puberale Chinese meisjes die zijn geobsedeerd door ideale lichaamsmaten. De een heeft haar benen operatief laten verlengen, de ander doet wrede oefeningen aan specifieke apparaten om toch maar enkele centimeters aan lengte te winnen. De titel van dit werk van het kunstenaarsduo L.A. Raeven (1971) is *The Height of Vanity*. Treffender kan deze wanhopige zoektocht naar lichamelijke schoonheid niet worden omschreven. Deze meisjes zetten alles in om te voldoen aan een cultureel bepaald schoonheidsideaal. Hiermee is het werkterrein van L.A. Raeven in de kern wel omschreven.

Liesbeth en Angelique Raeven hebben inmiddels een rijk oeuvre ontwikkeld waarin zij met installaties en videowerken uiting geven aan hun zoektocht naar eigenheid en identiteit als individu, als vrouw en als deel van een eeneiige tweeling. En zij raken daarbij bewust de grenzen van maatschappelijke en culturele taboes.

Strijdbaarheid

Hun laatste expositie met meerdere installaties en videowerken vond afgelopen jaar plaats bij Brutus in Rotterdam. Er hangt een lijn met ondergoed, bekleed met bloed, rood menstruatiebloed. Het ondergoed behoort toe aan de meisjes die te zien zijn in een videowerk. Zij trekken hun onderbroekjes uit, de camera richt zich op hun vagina, zij strijken met messen langs hun benen en schieten hun pistool leeg met bloed. Met dit werk, niet prettig en gemakkelijk voor de kijker, wil L.A. Raeven de overgang laten zien van een jong meisje naar een jonge vrouw in een hun vijandige wereld. Het begin van vruchtbaarheid dat de vrouw de kracht en vrijheid geeft om zich brutaal van het juk van onze masculiene maatschappij los te maken. Het werk komt voort uit de vele dakloze vrouwen die zij in Los Angeles zagen slapen op straat en die, verstoken van alles, elk moment van de dag hun vrouw-zijn moeten verdedigen.

De strijd voor vrouwelijke

2

lichamelijkheid

GROEPSTENTOONSTELLING

Casino, Luxemburg, *My Last Will*, 25 mei t/m 8 september 2024 o.a. L.A. Raeven, *Annelies*, *Looking for Completion*.

In deze installatie is de schoonheid, die zo geforceerd door de twee meisjes opgezocht werd bij *The Height of Vanity*, anders verpakt. Hier staat niet de lichamelijke esthetiek van de vrouw centraal maar haar kwetsbare sociaalmaatschappelijke positie, die spanningen oproept, en die met specifiek vrouwelijke middelen wordt verdedigd.

Annelies, het androïde zusje

Het oeuvre van L.A. Raeven is conceptmatig van aard en legt steeds op een andere manier het accent op de lichamelijke van de vrouw en op de kwetsbaarheid van een door onze maatschappij opgelegd schoonheidsideaal. De aandacht richt zich op de vroeg puberale schoonheid van het meisje/ de jonge vrouw maar ook steeds vaker op het verval ervan, dat naar hun opvatting inzet met het bereiken van de vruchtbare leeftijd. Het ouder worden en daarmee het craquelé van gewenste schoonheid is nauw verbonden met hun eigen bestaan als individu en als de helft van een eeneiige tweeling. In *Annelies, Looking for Completion* (2018) stellen zij ons hun robotzusje voor, dat niet ouder kan worden en dat zo altijd met dezelfde leeftijd aan hen blijft verbonden. Het androïde robotzusje blijft straks alleen en eenzaam achter in haar bestaan met haar momentane lichamelijke. Maar het beeld zoekt - het kan zich als robot bewegen - toch contact met hen en zij beiden zoeken hun tweede evenbeeld op. Het is als het ware een replica of een monument, mocht een van beiden wegvalen en sterven. Het gaat over hun intense, onderlinge afhankelijkheid en onafscheidelijkheid en over het onvoorstelbare gemis mocht een van beiden sterven. Annelies - de robot - is als derde zusje zoveel mogelijk gelijkend gemaakt, ze kan haar hoofd en voeten bewegen en ze is gevoelig voor aanrakingen. Ze roept, huilend in een hoekje en met haar roze slippers voor zich, aandacht en emotie op. Haar huid is vrijwel levensecht met rimpels en lichtblauwe, doorschijnende adertjes, uitgeschoten wenkbrauwhaartjes en uitgelopen mascara. Remie Bakker was als modelleur verantwoordelijke voor de vormgeving van de handen, de voeten, het hoofd en het lichaam. De zichtbare lichaamsdelen zijn als *lifecast* afgegoten waarna de detaillering van de huid volgde. Via mallen zijn deze delen uitgegoten in siliconen en na kleuring werden ze gemonteerd op het model. Edwin Dertien bracht de kennis uit de

robotica in voor de functionele samenhang van het beeld met elektronica, software, interactie door gevoel en geluid en mechanica.

De angst voor veroudering

Met *Vastum* (2020) gaat L.A. Raeven nog een stapje verder in het gevecht met de tijdelijkheid van lichamelijke perfectie en het onomkeerbare verval en de degeneratie ervan. Bij hun onderzoek stuitten Liesbeth en Annelies op een meisje van 11 jaar dat aan de zeldzame ziekte progeria lijdt, een ernstige en versneld toeslaande ouderdomsziekte. Vanaf een matras kijken we

door een gaatje in de muur waarachter dit meisje zit dat allerlei minuscule gebaren en uitingen verricht, in paniek tegen de wand van haar cel slaat, en wanhopig probeert aan het oog van ons als voyeur te ontsnappen. De titel *Vastum* is het Latijnse woord voor afval en veel cynischer kan de blik op het verouderingsproces niet worden benoemd. Het is een aanklacht tegen onze wetenschappelijke genetische experimenten die worden ingezet om veroudering tegen te gaan en die verlenging van eeuwige jeugd propageren, alleen mogelijk voor de *well to do* klasse.

Voor het uitwerken van dit model heeft

3

Techniek / onderhoud / ontwikkeling

De productie van de androïde persoon (*Annelies, Looking for Completion*) lag in handen van Edwin Dertien: www.edwinder-tien.nl, gespecialiseerd in robotica en Remie Bakker, modelleur en wetenschapskunstenaar: www.manimalworks.com. Dit beeld, evenals *Vastum*, vergt veel onderhoud, ook dat wordt door dit bedrijf gedaan. De websites geven uitstekende informatie over hun denk- en maakwereld.

Op www.reblika.com is meer te lezen over de ontwikkeling van de digi-mens en andere producties in de film-, game- en modewereld van Lin Mao Lin Hiao en zijn team. Anything is Possible: www.anythingispossible.nl is gespecialiseerd in complexe kunstproducties.

Remie Bakker/Manimal Works

4

Courtesy Ellen de Bruijne Projects

Foto's

3, 4 L.A. Raeven, *Obsessions #1, What did we do wrong*, installatie / video.

5 Werk in wording. L.A. Raeven, *Annelies, Looking for completion*, 2018, gemengde techniek en elektronica, 80 x 1010 x 75 cm. Collectie Bonnefanten Museum (2019).

L.A. Raeven de expertise ingezet van Mao Lin Liao. Hij heeft houdingen en handelingen van modellen, die in de gedaante van het eerdergenoemde meisje de dwangmatige eetgewoontes van laboratoriumratten nabootsten, met zeer geavanceerde 3D-scans geregistreerd. Op basis hiervan ontwikkelt hij, als een *digital human*, het digi-meisje in *Vastum*, bij wie meer nog dan bij *Annelies, Looking for Completion* de imperfecties van deze sterk verouderde huid - rimpels, poriën, haartjes - zichtbaar worden gemaakt om het lichaam zo tactiel en werkelijk mogelijk te kopiëren. De feitelijke productie van de installatie als geheel was in handen van Anything is Possible (AisP).

Robotica

Voor deze laatste twee werken is gebruik gemaakt van geavanceerde 3D-scans, van life casting en registraties, en van robotica waarmee de stap naar de inzet van AI bij nieuwe producties vanzelfsprekend lijkt. Toch is dat voorlopig niet de weg die L.A. Raeven wil inslaan. Het realistische, imperfecte beeld waarbij nog steeds het handwerk een zichtbaar onderdeel is van de productie - en niet de met AI gemaakte kopie - geeft ze meer mogelijkheden om empathie en emoties op te roepen bij de kijker. ■

5